

masovnagrobnica

**SLOBODNA DALMACIJA 12.04.2008. |
U grobnici kod Makarske 28 streljanih - kosti domobrana, ustaša i Nijemaca**

Brojne strijelne rane glave i udova, te vezivanje ruku žicom dokazuju da je nad žrtvama nedvojbeno obavljena egzekucija
PIŠE IVICA MARKOVIĆ

**Dr. Antonio Alujević u dvorani za obdukciju
 / DUJE KLARIĆ /CROPIX**

Kosti koje su prije godinu dana pronađene u zemlji, kad su se obavljali iskopi za proširenje makarskoga gradskog groblja, **pripadaju 28-orici muškaraca** u životnoj dobi između 20 i 40 godina nad kojima je izvršena egzekucija 1944. godine, rekao nam je dr. **Antonio Alujević**, sudski vještak koji je obavio pregled koštanih ostataka, na Odjelu za sudsku medicinu KBC-a Split.

Masovna grobnica na makarskome gradskom groblju, podsjetimo, otkrivena je u velja i prošle godine, dok je ekshumacija završena u travnju. - U godinu dana analizirali smo i pregledali oko 6000 kostiju koje pripadaju najmanje 28-orici muškaraca.

Kosti su starije od 50 godina. Brojne strijelne glave, trupa i udova dokazuju da su te osobe ustrijeljene. Troje osoba, utvr eno je, bili su invalidi, kojima su kirurški amputirani udovi, a na mjestu stratišta prona eno je i jedno umjetno oko. Lokalizacija strijelnih rana u zatiljnim podru jima glave, te vezivanje ruku i nogu žicom upu uju, nadalje, da se bezuvjetno radilo o egzekuciji.

U godinu dana dr. Alujevi pregledao je i analizirao više od šest tisu a prona enih kostiju

Ujedno, na nekim zubima koje smo pronašli uo ene su kvalitetne plombe, što upu uje na to da se možda radi i o njema kim vojnicima, jer ne vjerujem da je u to vrijeme netko u Dalmaciji izra ivao takve plombe, kazuje dr. **Alujevi**.

Na mjestu masovne grobnice prona eno je dosta ahura i zrna projektila i metaka. Desetlje ima se, ina e, u Makarskoj spekuliralo o postojanju masovne grobnice uz "službeno" groblje, no mnogi su tvrdili da se tu nalaze životinjske kosti. - Istina, pronašli smo i nešto životinjskih kostiju, no njih je jako malo. Javilo nam se 20 ljudi kojima je izva ena krv i na taj je na in uzeto ukupno sto uzoraka za DNA analizu.

Oni, naime, smatraju da je u toj masovnoj grobnici netko od njihovih obitelji kojima se baš u to doba izgubio svaki trag. DNA analiza bit e završena po etkom lipnja i tadaemo vidjeti radi li se o ustašama, domobranima ili njema kim vojnicima.

Ako se neka DNA analiza bude poklapala s prona enim kostima, posmrtni ostaci bit e predani rodbini na ukop. Tijekom pregleda koštanih ostataka najprije su obavljene analize starosti kostiju, odre ena je spol i životna dob, kao i visina, te su otkrivane ozljede nastale za života, a uzet je i opis svih zuba, zaklju io je dr. **Alujevi**.

(Tri ubijene osobe bile su invalidi, a prona eno je i jedno umjetno oko . . . nedostaje slika)

Sudbina fra Anselma Kambera

Devedesetogodišnji fra **Karlo Juriši**, franjevac iz Makarske i jedan od najstarijih pripadnika te redovni ke zajednice, zaslužan je za otkrivanje prešu ivanoga grobišta.

- Poduzeo sam korake kako bi se pronašlo tijelo fra **Anselma Kambera**, lana Provincije Presvetoga Otkupitelja u Dalmaciji, koji je u vrijeme Drugog svjetskog rata bio župnik u Gradcu Primorskem. On je ubijen 7. velja e 1945. godine u blizini groblja i ba en je u rov isto no od groblja. Njegove koštane ostatke nisu našli.

Mnogo je ljudi u to doba, od 1942. do 1946. godine, ubijeno u Makarskoj, valjda e im duše sada na i mir kad budu pokopani - rekao nam je fra **Karlo Juriši**.